

De volledige reactie van staatssecretaris Maarten van Ooijen (VWS) op vragen van Pointer.

1. Eén van de zes actielijnen in het Nationaal Actieplan Dakloosheid is 'Wonen Eerst': iedereen een eigen woonplek met ondersteuning op maat. Hoe verhoudt zich dat tot het zelfredzaamheids criterium dat nog steeds als voorwaarde gesteld wordt voor toegang tot opvang?
2. Bij de niet zelfredzame groep wordt het idee omarmd dat zij eerst een huis moeten krijgen en daarna aan hun problemen kunnen werken en hulp kunnen krijgen. Maar bij de zelfredzame groep moeten hun problemen eigenlijk eerst verergeren voordat zij recht hebben op een plek in de opvang. Waarom geldt voor hen niet het principe van 'wonen eerst'?

Antwoord vraag 1 en 2: Het principe 'Wonen Eerst' uit het Nationaal Actieplan Dakloosheid geldt niet alleen voor de groep die toegang krijgt tot de opvang. Het Nationaal Actieplan Dakloosheid is bedoeld voor iedereen die rechtmatig in Nederland verblijft, sociale problematiek heeft en een urgente woonvraag heeft. De bedoeling is dat gemeenten voor iedereen die zich meldt met een hulpvraag snel in kaart brengen wat er nodig is, en dan een passende oplossing zoeken. Dat kan preventieve hulp zijn (voorkomen dat iemand dakloos wordt), een tijdelijke woonplek zoals 'Kamers met Aandacht', of een (sociale) huurwoning. Zolang er een tekort is aan betaalbare woningen zal het niet altijd mogelijk zijn om iemand snel naar een vaste woonplek te helpen. Met de Nationale Woon- en Bouwagenda worden dan ook verschillende maatregelen getroffen ter bevordering van de beschikbaarheid, betaalbaarheid en kwaliteit van het woningaanbod in Nederland. Een plek in de opvang kan tot die tijd ook een oplossing zijn, maar deze moet dan in ieder geval zo kort mogelijk zijn.

3. Deelt de staatssecretaris de visie van de Raad voor Volksgezondheid & Samenleving dat het zelfredzaamheids criterium moet worden afgeschaft? Dat iemand die dakloos is per definitie niet meer zelfredzaam is?

Vraag 3: In het Nationaal Actieplan Dakloosheid wordt het begrip zelfredzaamheid niet expliciet benoemd. In het Actieplan staat namelijk beschreven dat we de opvang juist zoveel mogelijk willen overslaan en – op termijn – willen afbouwen. Daarnaast willen we gemeenten stimuleren om vanuit verschillende leefgebieden naar de hulpvraag van de inwoner te kijken, en dus niet alleen vanuit de zorg-kant of de inkomen-kant. Er zijn verschillende voorbeelden van gemeenten die werken met een goede integrale toegang, of met een zogenaamde regisseur die voor iemand het aanspreekpunt is op alle hulpvragen. Het zelfredzaamheids criterium hoeft geen beperking te zijn voor gemeenten om passende (preventieve) ondersteuning te bieden. Het afschaffen van het zelfredzaamheids criterium ziet de staatssecretaris daarom niet als oplossing voor het probleem. Het is slechts een indicatie om toegang te krijgen tot de maatschappelijke opvang, waar we op termijn zo veel mogelijk van af willen.